

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Vidéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:

LÁSZLÓ JÓZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275.

TOLLHEGYEN.

— június 25.

(Szeget szeggel.) Magyarok, polgártársak! Olvastátok, „hogy az osztrákok a magyar gyümölcsöt azzal küldik vissza: Kossuth kutyáktól nem vásárolunk; hogy a postaküldemények azzal a fölirással érkeznek onnan: *Vissza a betyárok hazájába*; hogy az ottani malomipar közlönye így végzi ellenük írott támadásait: *szakadjunk el ezektől a cigányoktól*: hogy Auersberg herceg elnöklete alatt hivatalos testületek foglalnak nyíltan állást *terményeink boykottja mellett* és hogy országos képviselőik nyíltan hirdetik: *a magyarokat mint rabló hordák utódjait rugdosták ki Ausztriából.* Szégyenpir borítja el arcunkat ennyi gyalázkodás hallatára s mi mégis *jaroslai és pilseni sört* iszunk, *prágai sonkát* eszünk, osztrák iparcikkeket fogyasztunk! . . . Tulipánkert . . . Sajó kutyám, hát te még mindig aluszol? Ébredj magyar! Van jó borunk, ne igyunk osztrák sört; vannak jó hizott malacaink, együnk hazai sonkát; öltözködünk akár daróc ruhába, de ne vegyünk osztrák posztót; vannak fürdőink, kies nyaraló helyeink, ne menjünk idegenbe nyaralni, vannak hazai munkásaink, üzzük ki az idegeneket. Mindennek cselekedete hazafias kötelesség. Szeget szeggel.

(A kétlaki tündér) Maculayban találjuk a következő kis allegóriát:

— Ariostó csinos történeteket beszél egy tünderről, akit természetének valamely rejtélyes törvénye arra kárhóztatott, hogy bizonyos időben uodok és mérges kígyó alakjában jelenjen meg. Aki ez átalakulása alatt megsértette, örökre ki lett zárva a áldásokból, amelyeket osztogatott. De akik undorító külseje dacára megszánták és eltalálták, azoknak később természetes, szép és mennyei alakjában mutatta be magát kísérté lépéseiket, teljesítette minden vágyukat, gazdagsággal töltötte meg házukat, boldogságot adott nekik a szerelemben, győzelmet a háboruban. Ilyen tündér a szabadság. Időnként valami utálatos kígyó alakját veszi föl. Csuszik, sziszeg, csip. De jaj annak, aki uodorodva el akarná taposni. És boldog az, aki magához mervén fogadni aijas és félelmes alakjában, majdan jutalmat nyer tőle szépségének és dicsőségének napjaiban.

Szenvedjünk a szabadságért, hogy majdan élvezzük áldásait e csodás tündérnek, melyet csak is szenvedések árán hódíthatunk meg . . .

Apponyi és a közoktatás.

— június 25.

A közoktatásügy terén gróf Apponyi Alberttel új korszak kezdődik Magyarországon. Tetőtől-talpig rátermett ember került azon ügyek vezetésére, melyeknek fontosságát, úgy hisszük, kézenfekvőségüknel fogva felesleges hangsúlyoznunk. Gróf Apponyi európai műveltségű államférfi s minden ízében modern ember, akinek számos éven keresztül a külföldön szerzett széleskörű tapasztalatait talán még sohasem volt oly kitünő alkalma érvényre juttatni, mint éppen ezen állásában. Száz és százezer magyar ifju, édes hazánk száz és százezer jövődö polgárának sorsát, jövőjét tartja most kezében, mint közoktatásügyi miniszter. Nehéz ez a munka, amire vállalkozott, nehéz és óriási horderejű, elösmérjük, de ő ezzel, mint viszonyainknak alapos ismerője, tökéletesen tisztában volt, mikor a tárcát elvállalta, amivel egyuttal dokumentálta azt is, hogy tudatában lévén a rá várakozó óriási munkaanyagának, örömmel lép sorompóba a magyar nép ügyéért.

Bizony éppen ideje volt, hogy rátermett férfi kerüljön az ügyek vezetésére. A sors nem lehet mostohább, mint mink voltunk eddig édes gyermekeinkkel szemben. Teljesen a kór közelébe férközve, természetesen az elemi iskolázásnál kell kezdenünk. Nem beszélünk most az országban óriási számban levő analifabétákról. Ez a késő mult jóvátehetetlen büne, amiről jobb már nem beszélni. A mostani helytelen szisztematikus tanítási rendszer az, ami gyors és radikális változtatást kíván. Az új miniszter rövid pár heti működése alatt — a helyzettel azonnal tisztában lévén — máris megkezdte az üdvöthözö reformálást, amely ugyan csak a kezdetek kezdete, de hát ezideig többet, már fizikailag sem követelhetünk. Programjainak a népoktatást, vagyis a népnevelésre vonatkozó részében foglaltak minket teljesen

megnyugtának a jövőre nézve. A miniszter itt különösen hangsúlyozva azt fejt ki, hogy a népoktatás terén elfoglalt álláspontja a *népnevelésben* összpontosul. Nem a rideg könyvmoly-ságba bujtatott tanítás legyen ezután a vezetőmotívum, amely csak arra vezet — amint igen nagy mértékben vezetett is, hogy a tanulókkal megutáltatta a könyvet s az egész anyagot, hanem a szemléltető előadás: a demonstráció által megkönnyítették az emlékezés, mert a gyermek nemcsak hallja a dolgot, hanem kézzel foghatólag szemé előtt is van. Ez különösen a természettudományokra vonatkozik. A programban foglaltak egyik csekély részének megvalósításaként rendelte már eddig is a miniszter, hogy az elemi iskolákban evenként egyszer felváltva, hol a fák-ról, hol a madarakról tartassék előadás. A gyermek agya fogékony s az ez uton látottak kapcsán a megfelelő elméleti részt természetes, hogy sokkal gyorsabban appercipálja. Ez csak a kezdet, röviden követi majd ezt a miniszter üdvösnél üdvösebb intézkedése. Az elemi iskolák lélekölő tanítási rendszerének újjátétele különös fontossággal bír, mert hisz a tanuló a minden értelem nélküli tanulást megszokva, így folytatja a felsőbb iskolákban is, ahol különben sem vár rá jobb sors, sőt tekintetbe véve a tantárgyak nehezebb voltát s azt a körülményt, hogy komplikáltabb dolgok elsajátítása helytelen módszer mellett még sulyosabb, még sokkal jobban nehezkedik a helyzete.

Reformálni az egész vonalon, ezt nem gyözzük elégszer hangsúlyozni, különösen ha már a középiskolákról esik szó. A kezdet megnyugt bennünket, mindazonáltal szorongva várjuk máris a reform megkezdését.

Az elsők közé tartozónak jelezzük e téren a latin nyelv tanításának eltörlését, vagy legalább is a görög nyelv sorsához való degredálódását. A klassicizmus forrásához vezetö ut, szép ut, elösmérjük, nem érdektelen kulturális szempontból, de az idő a mi jelenlegi középiskolai rendszerünk ennek szentel — az semmitéle reális értéket nem képviselvén — legalább is sok. E helyett sokkal üdvösebb dolog volna a középiskolákban — a reálban meglévén

Sirolin

Ennél az éledegyet és a testet, megzárva a kórház, vándorok, ajánlat.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarkőhóges, skrofózis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéketlen utáztatokat is kínálnak, kérjen minden „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjc).

„Roche”

Kapható orvos rendelésre a gyógyszerüzemben. — Ára tvegekint 4— korona.

első sorban természetesen a gymnasi-umokról szólunk — a francia nyelv kötelezővé való tétele. Hogy mily fontos és jelentős dolog a francia nyelv bírása, úgy hisszük, felesleges magyarázni, de mint modern és a gyakorlatban lépten-nyomon előforduló nyelv a tanuló az iskolai évek alatt tökéletesen el is sajátíthatja, míg a latin 8 évig való tanulása már az eredményt vizsgálva is meddő dolog. A latin mithos és a latin irodalom remekeinek ösmere szerintünk sem fölösleges, de arra hetenként egy, legfeljebb két óra teljesen elegendő.

Gróf Apponyi Albert figyelmét ezen határozottan nagyfontosságú dolgok bizonyára megragadták s nem adunk neki sok időt, az új, minden részében modern tanterv elkészül, illetőleg érvénybe lép.

Nem mulaszthatjuk el, hogy ezuttal a népnevelés, époktatás martirjairól, a néptanítókról ne szóljunk. Hisz elgondolni is rettenetes, hogy ezen hivatalnokai az államnak, akik ugyszólván a legfontosabb missiót teljesítik, a szó teljes értelmében nyomorognak. A szegénységgel, az élet ezeryi gondjával küzdők emberektől nem is kívánhatjuk, hogy teljesen, a cél fontosságának megfelelőleg töltsek be hivatásukat. Ez egy nagyon szomorú és konzekvenciójában kiszámíthatatlan súlyos körülmény.

Hiszünk és reméljük, hogy a miniszter — ki előtt bizonyára nem ösmertelen a néptanítók szomorú sorsa — gyors segély nyújtásával, vagyis a fizetés rendezésével fogja megszüntetni a bajt, mert hisz ez nem kisebb fontosságú, mint maga a népnevelés ügyének előbbrevitele.

Egyedül.

Zajos tömeg közt kóborolva
Szótlán csak én vagyok,
Az ifju kedv csapong s köröttem
Sugárzó fény ragyog.

Én a kifosztott, az elárvult,
A nyomorult beteg . . .
Valami epedő bubánat
Tart fogva engemet.

Keresem lelkelem egyensúlyát,
Hiába, nem lelem,
Oh, összezuzott, porba sujtott
Ifjuság, szerelem!

Herczeg János.

Kitárt ablakok.

A „Szabadság” nak írta: Pakots József.

Férjhez adták. Az anyja, mikor megigazitotta fején a mirtusz-koszorút, görcsös sírásra fakadt. A kis fehér leányszobában mindenki sirt. A rokonság asszonyai vörösre dorzsolták a finom batiszt kendőkkel a szemüket s ebben a kétségbeesett környezetben a kis fehér arcu menyasszony úgy állt ott, mint egy mosolygó martir.

A kis Tarpataky Emmát eladták. Egy kész halottnak eladták, egy beteg embernek, egy mumiónak, Korponay Lázárnak. De fogatai voltak ennek a mumiónak, sürgő-forgó eselédsege és kétszer lánc tisztamenti földje.

Mikor Korponay Lázár és immáron Korponayné, Tarpataki Emma a templomból

Politikai hírek.

— **A delegáció.** Bécsből jelentik: A magyar delegáció ma teljes ülésen kezdte meg a külügyi költségvetés tárgyalását. Elhatározták, hogy a delegáció üléseit d. e. 10 től 1-ig és d. u. 3-tól 6-ig fogja tartani. Elnök jelenti, hogy az összes albizottságok befejezték munkálataikat és beadták jelentéseiket. Ezek ki fognak nyomtatni — részben már ki is vannak nyomtatva — és a bizottság tagjai közt szét fognak osztatni. Gróf Thorotzkai Miklós előadó az albizottsági jelentés elfogadását kéri, úgy szintén a jelentéshez csatolt határozati javaslatát is. Sághy a költségvetést elfogadja. Együttal elfogadásra ajánlja az albizottság által előterjesztett határozati javaslatot is, a mely pusztán az alkotmányos követelmények ki-elégítését, az 1867. XII. cikknek legalább fokozatos végrehajtását célozza, tehát sokkal kevesebbet foglal magában, mint a mennyit a törvényben biztosított paritás alapján követelhetünk. Annál is inkább van erre szükség, mert különösen a jelen időben, a mikor Ausztria részéről illetékes helyeken is az összbírodalom folytonos hangoztatásával találkozzunk, kétszeresen köteleességünk, hogy a magyar állam szuverenitásának és függetlenségének kifejezését úgy kifelől mint befelől teljes erővel követeljük. Együttal örködnünk kell a felett is, hogy ezen határozati javaslat ezután tényleg végre is hajtassék. (Élénk helyeslés.)

— **Sztrájkok mindenfelé.** Lugosról távirják: Ma reggelre itt kiűtött az általános munkássztrák. A sztrájk oka, hogy Karán sebesi főszolgabíró egy harhadt bujogatót letartóztatott, elítélt és a járás írfeléről kitiltott. A sztrájkolók a dolgozni akarókat terrorizálják, miért is az alispán katonaság és csendőrség kirendelése iránt intézkedett. A munka valamennyi műhelyben szünetel. A segédek még az inasokat is a munka abbahagyására kényszerítették. — **Csongádról** táviratozzák: Felgyón, Károlyi Sándor gróf örökségeinek birtokán 120 arató munkás ma kimondta a sztrájkot. Béremelést követelnek. Szegváron hasonló mozgalom van az aratók közt.

Politikai helyzet.

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, június 25.

A magyar delegáció egyik neves tagja, aki vezető-szerepet játszott a kimult szabad-
elvű pártban, egy lap tudósítója előtt nyilatkozott a helyzetről. Terjedelmes okfejtését, amely megtölthetné egy nagy lap hasábjait, csak kivonatosan közölhetjük:

Aki utját állja a kibontakozás processusának: bünt követ el. A kritikának jogosultságát elismerem és láttuk is sok hasznát a multban. De ma semmi szükség a kritikára, kivált olyanra, amelynek célzata nem annyira a kritika, mint inkább a vágyakozás a szereplésre. Aki értesülést szerzett az osztrák pártok titkos megállapodásáról, a melyekből csak egy-egy jelentéktelen szándék kerül nyilvánosságra: annak lelkében hamarosan megéri az elhatározás, hogy érdekeink védelmi eszközeit mi se dobjuk a nyilvánosság elé, hanem készüljünk hallgatagon a nagy nemzeti küzdelemre, amelynek bekövetkezése kurta idő kérdése és a mely méreteben nagyobb lesz, mint valamennyi a multban. Hiszem, hogy a függetlenségi párt ifjúsága, amely még innen van a politikai vizsgán, az idősebbek felvilágosító szavaira eláll az ugynevezett sérelmi vitától. A koalíció és a belőle támadt kormány megbecsülhetetlen sikere, hogy a megvívandó harchoz szövetségesül szerezte a magyar királyt. Mert a felségnek alkotmányos kormányával szemben tanúsított minden cselekedete, megnyilatkozásai azt a hitet kelti, hogy gazdasági belső berendezkedésünk függetlenítéséhez: szóval a magyar állam megerősödéséhez vezető utat szabaddá tenni maga a király iparkodik és Kossuth Ferencnek a minap megérett radikális nyilatkozataihoz nem hogy megszerezte a király előzetes jóváhagyását, hanem megszerezte tetszését is. A magyar gyűlöletben egyesült

négyes fogatukon berobogtak a Tarpataky kucsa lombokkal ékesített, kőszolpos kapuja alatt, a fiatal férjet négyen emelték le a kocsirol és úgy tették egy hirtelen felbontott ágyba. A tüdeje kinezta ujából, amely mumiává tette. Talán az izgalom ártott meg a gyenge tüdőnek. Erős köhögés fullasztotta az új férjet, a testét kiverte az izzadság. A köszvény is hozzájárult ehhez és Korponay Lázár nászszékáján az iszonyu kínoktól összezsugorodva csunyán káromkodott.

A lakodalmas vendégek sietve menekültek a szomorú házból s a patyolat arcu gyermek asszony hirtelen magára rántott pongyolában, lábán még a könnyű fehér menyasszonycipővel ott virrasztott az ura ágya mellett s rémülten dugta be füleit, mikor a nászszobában egy-egy keservesebb káromkodás verte föl az éjszakai esendét . . .

II.

Korponay Lázár és a felesége fürdőre mentek. Valami eldugott erdélyi fürdőben húzódtott meg a fiatal pár, ahol s nehéz illatu fenyves levegőnek kellett volna meggyógyítani a mumia romlott tüdejét.

Az esküvő utáni napon már vonaton ült a mumia és a párja. A Tarpataky család sietett megszabadulni a betegől. Aztán meg minden jajszava ennek a nyomorult embernek kiáltó vád volt a szülőknak, hogy kóporsóba zárták ime a lányukat.

A hogy mögötti fürdőnek elegáns hoteljében káromkodott ezután Korponay Lázár. Az első emeleten ényelmes szobákról gondoskodott az öreg Tarpataky, aki a leányát és a vejét lekísérte.

A betegnek igen erős volt a hegyháti levegő. Mesterségesen készített, fenyűillatos, hőmérővel regulázott levegőt szitt tehát s a

vánkosokra záródó ajtókon a külső világból még egy parányi szellő sem tévedhetett be. A köszvény is kinezta folytonosan, nagyon kellett hát vigyázni.

Korponay Lázár nehéz természetű ember volt. Nem tűrt meg senkit maga mellett, csak a feleségét. A halvány arcu gyermek-asszonynak éjjel nappal ott kellett virasztania a káromkodó beteg mellett. A köszvényes lábára a borogatást kellett raknia, beteg tüdejének pedig az orvosságot készítenie.

III.

Délutánonként úgy alkonyat felé kiszabadulhatott egy kissé az asszony. A beteg ilyenkor egy órára elaludt. Az elkinzött asszony kifutott a fürdőstánnyra és valahol egy félreeső padon kőjjel, mámorosan szíta az üde, virágillatos, balzsamos levegőt. A kur szalon fehérermyős terraszezáról vidám cigánymuzsika hallatszott. A fiatal gyermek asszony eltűnődve, ittasult lélekkel hallgatta s a szíve gyorsan érthetetlenül kezdett dobogni. Ismeretlen, csodálatos érzés feszítette a keblét, forró, perzselő hullámok borultak a szívére; sírva fakadt. Aztán sietve menekült vissza a betegszobába.

A sétányon kíváncsi tekintetek kísérték leányos alakját, férfiak forró pillantásai simogatták a gyöngéd, karsu természetét. — A szegény gyermek asszony megérezte ezt és megrázkódott a gyönyörűségétől. Hallotta néha, amint halkán suttozták utánát.

— Szegény asszony, be . . .
Asszony. Ez a szó ugy megáztta. Miért asszony? Nem, érti ezt. Ez a szó olyan sokat jelent. Mi az?

Benyitott a hőmérővel regulázott leve-

pártok cimboraságot próbáltak a magyarországi nemzetiségekkel, a kiknek kevésbé fáj a „haza“, mint inkább Wekerle miniszterelnöksége. A rövidlátók! A tájékozatlanok! Vagy a minden áron kormánybuktatók! A kormányzat minden gondja ma: Ausztria. Ausztriával szemben pedig, akárki izeni is, „mindnyájunknak el kell menni.“

(Kossuth a király előtt.)

Bécsből jelentik: Ő Felsége holnap külön kihallgatáson fogadja Kossuth Ferenc, kereskedelmi minisztert. Kossuth kihallgatása a kiegyezési és a kvóta: tárgyalásokkal van összefüggésben. Másoldalról — ugylátszik céltudatosan — jelentik, hogy a kihallgatásnak más célja is van. Ő Felsége ugyanis a kereskedelmi miniszternek azon, nyilvánosan tett kijelentésén kívánja szóvá tenni „hogy Ausztriában most az a csatakiáltás, hogy Magyarországot meg kell fojtani.“ Ez az erőlyes, idehaza nagy helyesléssel fogadott kijelentés ugyanis nagy rémületet idézett elő Ausztriában s azt Ő Felsége előtt hátrányosan kommentálták. A kihallgatás után Kossuth Frigyes főhercegnél fog tisztelegni.

(A horvátok és a felirat.)

A magyar országgyűlés horvát tagjai mint értesülünk, a napokban — pénteken vagy szombaton értekezletet tartanak, hogy megállapítsák a felirat tárgyalása során tanúsítandó magatartásukat. A horvát képviselők most nem fognak külön feliratot benyújtani, hanem csatlakoznak a koalíció feliratahoz. Teszik pedig ezt azért, mert a horvát közvélemény teljesen meg van elégedve az ő eddigi politikai magatartásával. A horvát sajtóban e kérdés csaknem egyhangú megbírálásban részesül. A zágrábi Sirbobran című lap egyik minapi cikkében kifejti, hogy

a horvát rezolucionisták nagyon jól tették, hogy barátkoztak a magyarokkal és a szerbekkel. A horvát-szerb koalíciónak máris vannak sikerei, amennyiben sikerült neki elsősorban a horvátországi korrumpált kormánypartot megsemmisíteni. Ezenfelül sikere a koalíciónak a magyar parlamentben tett deklarációja, melylyel üdvös irányt szabott a horvát politika számára. Ami épp nagy sikere magyar koalíciónak.

(Lengyel Zoltán javaslata.)

Képviselői körökben elterjedt hírek szerint Lengyel Zoltán a képviselőház legközelebbi ülésén a Fejérváry kormány által kötött kereskedelmi szerződésekre vonatkozó aktáknak a képviselőház elé terjesztése tárgyában határozati javaslatot fog beterjeszteni.

Egyház és iskola.

Évzárás és új beírás. A főreáliskolában az elmúlt iskolai év ünnepélyes bezárása e hó 29-én pénteken délelőtt 9 órakor lesz. Ugyanakkor történik a jutalmak, a bizonyítványok és az évvégi értesítő kiosztása is. Ez ünnepélyre a tanulók szüleit és az érdeklődőket tisztelettel meghívja a reáliskola igazgatósága. A jövő 1906-7-iki évre a beírások már most kezdődnek június 30-án, július 1. 2. és 3. napján délelőtt. A beíráshoz elhozandó a legutóbbi iskolai bizonyítvány és 9 K. 70 fillér beírási díj. Azonfelül a jövő iskolai évtől kezdve minden nem tandíjmentes tanuló az iskolai kirándulási alapra miniszterileg jóváhagyott határozat alapján egy koronát fizet évenként, szegény tanulókat uti költségének fedezésére.

A felső kereskedelmi iskolába f. évi június hó 30. és július hó első 3 napján délelőtt 9-12. és délután 3-5 óra között történnek a beiratkozások. A tanintézet jelenlegi tanulóit a legutóbb nyert bizonyítványt,

ujjonnan beiratkozók pedig a középiskolai IV. osztályu bizonyítványon kívül még a születési — keresztlevél — és újraoltási bizonyítványokat tartoznak bemutatni. Tandíj fejében egyelőre ké havi tandíj, negyven korona fizetendő. Saját érdekében figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy gyermekeiket beírni el ne mulasszák, mert a későbbben jelentkező tanulók csak azon esetben vétetnek fel, ha még üres hely áll rendelkezésre. — Az igazgatóság.

Rozsnyai Kálmán Debreczenben.

Kalandos tervek.

Fellép a színházakban.

(Saját tudósítónktól.)

— június 25.

Hónapok óta nyugszik már a szabadszállási temetőben a fehérhaju Nagymama, az általa nagy hírnévre vergődött Rozsnyai (Van der Hoshke) Kálmán pedig elárultan, egyedül bolyong a nagyvilágban. Ézidőszerint Aradon tartózkodik, bátyjánál, akinek néhány napig vendége lesz, hogy azután hosszabb külföldi utra induljon. Legelőször így mondta a szenzációs eseményeket átélő fiatalember egy aradi újságírónak, aki meginterjuvolta. Tudnivaló ugyanis, hogy Rozsnyai nyilatkozik — abban a tökéletes világfi jellemző sima modorban, amelynek eddigi karrierjét köszönheti. Sok mindent beszél s hogy érdekesebb legyen, átadjuk neki a szót:

— Oroszországból jöttem, amelyet egy nagyobb társasággal félig meddig bejártam. Most bátyám kisfiával és két arisztokrata barátommal szétnézek a Balkán államokban, ahol szeretném őszig eltölteni az időt. Ha onnan visszatérök, Svédországba utazom, ahol számításom szerint hónapokig fogok tartózkodni. Közben azonban több fontos ügyet szeretnék elintézni. Elsősorban azon a tizenhat sajtópörön akarom tultenni ma-

göbe, a betegszobába. Talán azért asszony, mert építje ezt az előhalott embert?

Es másnap nem ment ki a sétatányra. Levelet írt az anyjának, amelyben többek között azt kérdezte tőle:

— Anyám, miért vagyok én asszony? Magyarázd meg, mert ugy éget, gyötör, perzsel ez a kérdés. Miért, miért? Jár az valami gyönyörrel, boldogsággal szenvedéssel, fájdalommal, Anyám! Te is asszony vagy, te tudsz erre feleletet adni. Ez a szó engem úgy megrémegtetett. Mikor ezt a szót hallom, félek magamtól. Valami bűvös erő van benne Anyám, valami láng, mely üszköt vet a vérembe, félek, hogy örültséget fogok elkövetni.

Anyám, kétségbeejtő kételyek kínoznak. Én nem vagyok asszony. Érzem, érzem! Hiába mondják mások, hogy az vagyok, én nem hiszem. Mi az: asszonynak lenni?

Anyám, kérlek, könyörgök, követelem, felelj nekem: ugy e nem vagyok asszony? A levélre a következő választ kapta: „Leányom, a nőnek többféle hivatása van. Neked a legnehezebb jutott osztályrészed. Te asszony vagy!“

Másnap újra kiszaladt a sétatányra a szerencsétlen gyermek-asszony. Ahogy a padon ült s a vidám zenét hallgatta, mind egyre határozottabb lett benne valami vágy. Néha leszeretett volna borulni a virágos földre, hogy csókolja azt, virágillatba szeretett volna temetkezni, napsugárban fürödni. Valami földöntúli, magaslatos után vágyott; valamit óhajtott, sóvárgott, — de hasztalan. Maga sem tudta, mit akar. Az erős vágyakozás heves fájdalmat okozott, keserves sírisra fakadt.

Szembe vele magas csinos férfi állott meg. Merőn nézte őt s az arcán bámulat és

hódolat tükrözőtt egyszerre. A gyermek-asszony ijedten ugrott fel. Remegve mélyedt tekintete a férfi égő tekintetébe és bizonytalanul, erőtlennül fordította el a fejét.

— És sietett a betegéhez.

IV.

Az orvos csendesen adta az utasításokat az asszonynak:

— Asszonyom, a beteg állapota nagyon rosszra fordult. Ma van a válság. Ha a lázat kibírja az elyongó szerveszet, meg van mentve. De vigyázní kell fölöttébb. A legkisebb ingerültség és vége mindennek. A csillapító szerket méltóztassék folytonosan alkalmazni. A köhögés ingerli a beteget és megöli. A legnagyobb lélegzéstől teljesen hálaos. Érti? Ne járjon hát be senki.

Az orvos eltávozott.

— Szegény asszony! — mormogta magában, a mint lehaladt a lépcsőn. Embertelenség ilyen teremést egy mumiára az láncolni.

Az asszony egyedül maradt a betegével. Figyelmesen megnézte, hogy jól záród-e az ablakok és az ajtók. — Nem, nem juthatott be ide, az orvoságos szaga, langyos levegője szobába egy prányi szeillő sem abból a külső, üde, tiszta, erős levegőjű világból.

A szenvedő, sápadt arcú gyermek-asszony megnyugodott. Odült a férje ágya mellé és aggodalmasan hallgatta nehéz lélegzését.

Korponay Lázár válságos órákat élt át. Arcán ott viaskodott az élet vágya a halál intőztatásával. Olykor görcsösen rándult meg az egész teste s hideg, verejtékes kezével megfogta a felesége karját.

S az asszony ekkor is arra gondolt:

— Hát ez az asszonynak lenni?

A vánkosokra záródó ajtó levélnyílásán

egy fehér lap hullott be. Az asszony gépiesen vette föl a levelet, de aztán felnyitotta. Neki volt címezve és így szólt:

Asszonyom! Hallgasson meg! Hetek óta vagyok az árnyéka Ön ismer engem. Én vagyok az, akitől mindennap megfutamodik, de a kivel azért minden nap találkozik. Én tudom, hogy Ön nem gyűlöli engem. — Én pedig imádom Önt.

Asszonyom! Ne zárkózzék be egy korpóba azzal az emberrel, aki nem is férje. Önnek élnie kell. Hallgasson hát rám. Én boldoggá tudnám tenni. Ami szívemben gazdagság van, mind Önnek adom. És Ön azt hiszem, ebben szegény.

Asszonyom, hallgasson meg — könyörgöm!

A szenvedő gyermek-asszony reszkette ugrott fel. Vadul szoritotta a szívéhez a levelet és gyűlölettel, elkéserevedve nézett a férjére. Korponay Lázár állapota éppen a válság fordulópontján állott.

Az elkínzott asszony most tudta, hogy milyen vágy volt az, mely olyan sokáig sorvasztotta. Igen, élni, élni akart, szeretni, szeretettni.

Lángoló, haragvó tekintettel nézett a lázában vonagló mumiára s aztán vad, erős elhatározással odarohant az ablakhoz és felszakította.

A kurszalón terraszáról vidám, pattogó zene hangzott fel, hideg, erős, üde légáram sövített be a szobába s a fagyos, mégis oly tiszta levegőben miként ha szárnyak csatogását hallották volna mind a ketten... A mumiá és a párja.

Vajjon mi sünt be a kitárt ablakon? A szerelem... Vagy a halál?... Vagy ténny mindkettő...

gam, amelyeket a lapok ellen indítottam rágalmazásért.

Mondhatom, hogy a sajtó nekem annyi kellemetlenséget okozott, hogy az egyszerűen hihetetlen. A legképtelenebb dolgokat valóságoknak tüntették föl s ez ellen nem tudtam védekezni. Először is az újságírók az okai, hogy Prielle Kornéliával házasságra léptem. Jutott volna nekem valamikor eszembe, hogy azt a esedélatosan nagy aszszonyt, az én felejthetetlen emlékü, legjobb barátómet feleségül vegyem? Mert a Nagymamát egy pereig sem tekintetben feleségemnek. Barátóom volt, akit a legnagyobb szeretettel, áhitatszerű odaadással ápoltam...

Azt is irták az újságok, hogy a kopersó egyik oldalán én és a családom, a másik oldalon pedig Prielle családja ment. Szabadszállásra, a Rozsnyay család ősi sirboltjába pedig csak mi kísértük el és a Nemzeti Színház kiküldöttjei.

Azzal is meggyanusítottak, hogy az örökség reményében vettem nőül a boldogultat. Hogy mi volt az az örökség, azt Andrassy Gyula gróf belügyminiszter tudja legjobban megmondani. A kegyelmes ur, aki — mellesleg mondva — személyes jóakaróm, a multkor fizette ki a megboldogult adósságát, háromezer forintot. Hát ez volt az örökség. Az értéktárgysait, műemlékeit még szótosítottam a muzeumok között. Legkedvesebb emlékeit még ő elajándékozta szülővárosának, Máramarosszigetnek. Az én birtokomban levő műemlékeket egytől egyig Arad városának ajándékozom s erre vonatkozólag még a napokbaó érintkezésbe lépek Institóris Kálmán polgármesterrel.

Utazásaim közben, őszszel vaskos könyvet adok ki, amelyben a Priellerre vonatkozó összes adatokat közreadom. Azonkívül föl fogok lépni Zilahy Gyula szintársulatánál. Hatszor fogok vendégszerepeini nála, Máramarosszigeten és Debrecenben, még pedig a Miss Hobbs-ban és még más két angol darabban. Az előadások jövedelmét Prielle-siremléke javára fordítom.

Ezzel kapcsolatban különben most érdekes tervvel foglalkozom. Szándékomban van ugyanis, hogy a Rozsnyayak sirboltját Prielle tetemeivel együtt Aradra hozzam, hogy az én kedveseim itt aludják örök álmukat...

Ezeket mondotta Rozsnyai Kálmán, a Nagymama változatos multu barátja, akinek jövő tervei is ép oly merészszek kalandosak, mint életének eddigi folyása.

NAPI HIREK.

Napról-napra.

— június 25.

Peng a sarló, hull a kalász,
Fel bő aratásra!
Mindenkire mosolyog már
Az Isten áldása!

Visszavonás távol tőlünk,
Magyarország népe,
Legyen köztünk munkaközben
Szeretet és béke!

— **Városi közgyűlés.** Debrecen város törvényhatósága jövő hó 3 án délután 3 órakor rendes közgyűlést tart. Tekintettel arra, hogy a közgyűlésnek több fontosabb tárgya lesz, másnap július hó 4 én délután folytatni fogják.

— **A jogügyi bizottság ülése.** A jog- és pénzügyi bizottság ma d. u. ülést tart, melyen a villamos telephez szükséges épületekről lesz szó.

— **A Csokonai-kör alapítványai.** Minden évben akadnak oly nemesen gondolkozó irodalom barátok, a szépért áldozni kész pártfogók, akik a Csokonai-kör vagyónát újabb meg újabb alapítványokkal gyarapítják. A Csanak és Sesztina család nagyobb alapítványaihoz méltó módon sorakozik most boldogult Hegyi Mihályné hagyománya, ki nemcsak egyházának, hanem Debrecen művelődésének oltárára is bőkezű áldozatokat tett le. Végrendeletében 1400 koronát hagyott a Csokonai-körnek, amely összeg kamataival együtt a napokban folyt be a Csokonai-kör pénztárána. Megemlékezett a Csokonai-körrel a folyó évben elhunyt H. Nagy Emilia urnő is, akiatyja H. Nagy Ferenc nevére tett 200 korona alapítványt. Kivánstos volna, ha e szép példák számos követőre találának.

— **Mikor kell berukkolni?** Sok tárlgatásra adott okot az ujoncok idai bevonulásának kérdése. Most már el van döntve a kérdés. A honvédelmi miniszter a napokban érkezett rendeletében közli, hogy a június hóban megtartandó sorozáson beváló ujoncok augusztus 1 re kötelesek berukkolni. A besorozott ujoncoknak már a sorozáson, a megvizsgálás után nyomban kézbesítik a meghívójegyeket. Ez a rendelet természetesen csak az 1882. 1883. és 1884. évfolyambeliekre vonatkozik. Az 1885. évben születettek sorozása később lesz, ők csak október 1-én fognak berukkolni.

— **A tisztviselő-telep ügye.** A tisztviselők — mint ösmeretes — telepet akar-nak létesíteni. A tisztviselők a telep létesítéséhez szükséges telek átengedéséért a városhoz folyamodtak. A tanács tegnap foglalkozott kérésükkel, de érdemben még nem döntött, mert előbb meg akarja halgatni a főmérnök véleményét.

— **Lövészverseny.** A debreceni lövészegetlet e hó 28., 29 és 30-án lövészversenyt tart. A városi tanács mai ülésében 100 koronát szavazott meg az egyletnek díjakra.

— **Dusóczky Viola temetése.** Dusóczky Violát, a tragikus véget ért fiatal uri leányt ma temették el óriási részvét mellett. Végtiltességtételén, mely délután 5 órakor a római katolikus gyászszertartás szerint ment végbe, a Péterfia-utcai gyásházánál tengernyi sokaság tolongott. Hosszu kocsisor, rokonok, tisztelők, résztvevők rengeteg serege kísérte utolsó útjára a katolikus sirkertbe a szerencsétlen ifju teremést, akit életének virágában, legszebb fiatalágában ragadott ki a végzet az élők sorából.

— **Közpórral fogadott képviselő-jelölt.** Sárospatakról jelentik a Magyar Távirati Irodának: Az olaszliszka kerület választási mozgalnába tegnap beleszólt a durva erőszak is. Béla Henriket, az alkotmánypárt jelöltjét, amidőn négy kocsival visszatért Horvát községből, hol programbeszédét mondott, Tolcsva város piacán az ott lakó függetlenségi jelölt kortesei által felbujtott és részint felbérlet tömeg megtámadta és közpórt zudítottak úgy a jelölt, valamint kísérői felé. Béla Henrik, valamint az alkotmánypárt több tagja megsebesült, a legsúlyosabban Pisák József sárospataki előkelő gazda sebesült meg, akinek kódozás folytán egy oldalbordája eltört.

— **A titokzatos templomlátogató.** Prágából jelentik, hogy a királynak Kutenbergsbe való érkezése előtt ott titokzatos eset történt, amely még mindig nincs kiderítve. Szerdán egy előkelően öltözött uri ember jelent meg a kutenbergi Borbála-templom sekrestyésénél és arra kérte, hogy engedje meg neki a templomot megnézni. Az idegen törve beszélt némstül és előadta, hogy fény-

képfelvételeket akar csinálni a templomról. A sekrestyés felesége kinyitotta az ajtót, azután magára hagyta az idegent. Amikor pár perc múlva visszament, senkit sem talált ott és eltűntek a templom kulcsai is. Az asszony rögtön jelentést tett az esetről, mire minden irányban a legszorgosabb nyomozást indították meg. A templomot gondosan kutatták és az ajtókra új záratat csináltattak. A vizsgálatot és a sekrestyésesalád kihallgatását maga Condenhove helytartó vezette. Pozitív eredményt eddig nem értek el és csupán azt állapították meg, hogy az idegent egy házaló társaságában látták a király odaérkezése előtt, de most mind a kettő nyomtalanul eltűnt. A Borbála templomot a király odaérkezése előtti napon és éjszakán felsőbb rendeletre csendőrök őrizték és senkit sem bocsátottak be.

— **Műkedvelő előadás.** A debreceni nyomdász ifjakkól alakult társaság folyó évi július hó 7 én, a Margit fürdő dísztermében tartják meg igen sikerültnek ígérkező előadásukat, mely alkalommal színre kerítik Gerő Károlynak, Turi Beresa három felvonásos népszínművét. A rendezőség már a meghívókat kibocsátotta és azon törekedik, hogy előadásuk minél jobban sikerüljön. A próbák a Margit fürdő színpadán már javában folynak. A rendezőség azonban kéri mindazokat, akik a próbát látogatják, hogy csak az előre megváltott jeggyel élvezhessék a próbákat.

— **Ne menj a fára nem esel le.** Csintalanságának keservesen megadta az árát Djersik András, Djersik Mihály Mórió-telep 14. szám alatti lakos 11 esztendősz fia. — A pajkos gyerkőc a nagyerdőn játszadozott. — Közben kedve szottyant a famássásra és pajtásai előtt kérkedve ügyességével, felkuszott egy terebélyes fára, amelyen addig mászkált nagy dicsekedve egyik ágról a másikra, míg egyszer csak egyensúlyt veszttve lepottyant és pedig oly szerencsétlenül, hogy eltört a jobb karja. Súlyos sérülésével be szállították a kózkórházba.

— **A szülő hálája az iskola iránt.** Az iskolát érő sok támadás közepette különösen ilyenkor az év végén annál szebb ha elismerésül is szólhatunk. Ilyen elismerésének adott kifejezést az iskola iránt Szv. Lederer Miksáné urnő a helybeli állami főreáliskolával szemben, midőn Ferenc fiának sikeres érettségi vizsgálatát alkalmából 200 (kétszáz) koronát jutított a reáliskola igazgatóságához, azzal a óhajttással, hogy ez az összeg az intézeti zászlóalaphoz csatoltsassék. A tanári testület köszönettel fogadta az adományt.

— **Baleset a kefégyárban.** Saját vigyázatlansága következtében veszedelmessé válható baleset érte ma délután a Falk féle kefégyárban Dalmi Róza fiatalmunkás leányt. A szegény teremés az egyik szőrszóró géppel dolgozott, miközben megfelekedezett a kellő óvatosságról s a működésben levő masina elkapta és tőből leszakította jobb kezének középső ujját. Esméletlen állapotban szállították be a szerencsétlent a kózkórházba, a hol most gondosan ápolják.

— **Házasság kötések és kihirdetések.** A debreceni állami anyakönyvi hivatalban a mult hét folyamán házasságot kötöttek: Király Jenő—Ozebe Rózával, Biró Péter—Székely Lidiával, Mervai András—Kerezi Erzsébettel, Molnár István—Jenei Zsuzsánnával, Farkas László—Dessendil Máriával, Hamar Imre—Kiss Máriával. Ugyan ezen idő alatt kihirdetésre jelentkeztek: Kocsis József—Deák Rozáliával, Veres János—Kábel Annával, Milosch Márton—Menráth Katalinnal, Szilágyi Jakab—Krausz Margittal, Csekő János—Szabó Máriával, Kálmán István—Nagy Juliánnával, Novajevszki István—Halász Máriával.

— **A nagyeceni sirrablás.** Sopronból jelentik: A nagyeceni sirrablás dolgában megindított vizsgálat megállapította, hogy a rablást hárman követték el. A rablók nyilván ékszer után kutattak; legalább erre vall az a körülmény, hogy a halottak füle és uja meg van sértve. Az egyik tettest, Rassipovics Ignác kertész segédet már szombaton letartóztatták. Egyik bűntársa valószínűleg Pacher Mihály bécsi születésű kertészlegény, aki vele együtt Széchenyi Béla gróf birtokán volt alkalmazva, ahonnan néhány nappal ezelőt tűnt el.

— **Maróczy diadala.** Ostendéből írják: Pénteken szünet nap volt, melyen csak a befejezetlen Maróczy—Janovski játszmat intézték el. A régóta függő játékot mesteri végjáték után világhírű mesterünk, Maróczy nyerte meg, a ki most tíz egységgel a versenyzők élén áll. — A szombaton kezdődött harmadik csoportbeosztásnál a második csoport játszik a harmadik és az első csoport a negyedik ellen. Maróczy ellenfelei: Marschall Teichmann, dr. Perlis és Spielmann lesznek. Ennek befejeztével minden csoport saját csoportjával kerül össze, mikor is Rubinstein, Johner és Fabri lesznek Maróczy ellenfelei. Ezután a legtöbb egységet elérő hat játszik külön egy-egy forduló verseny, melynek eredménye fogja mutatni a végleges helyezést. — Budapestről telefonálják: Mi volt az ostendei sakkverseny negyedik napja. — Maróczy mester Marshallal szemben győztes diadalt aratott. A Vezér gyalog megnyitása játszmat mindvégig remekül játszotta s a 18-ik lépéssel teljesen szétrombolta ellenfele állását, úgy, hogy ez az örökös matthálóból csak feladással tudott menekülni. Maróczy jelenleg 11 egységgel vezet.

— **A Wolafka-alapítvány.** A városi tanács ma foglalkozott a hozzá beadott kérelemmel a Wolafka-alapítványhoz való hozzájárulás iránt. A tanács nem lévén jogosítva ösztöndíjadományokra, a kérvényt a jog- és pénzügyi-bizottsághoz utasította.

— **A színházi folyosók fűtése.** A színházi folyosók fűtelensége sok panaszra adott okot és nem egyszer műsorzavart is idéztek elő. A tanács most elhatározta, hogy 900 kor. költséggel fűtetet fogja a folyosókat fűtőestek elhelyezése által. A színház apróbb helyreállítási munkálatai 3200 korona kiadást igényelnek és a nyári szünet alatt el fognak végeztetni.

— **Népesedés.** A múlt hét folyamán a helybeli m. kir. anyakönyvi hivatalban 64 születést, 34 fiú, 30 leány és ezzel szemben 48 halálozást jelentettek be. Így a lakosság száma e héten 16 l növekedett.

— **A közuti költségelőirányzat.** A magyarországi városok legnagyobb része a közuti költségelőirányzatukat rendszeresen december végén, vagy éppen a következő év elején terjesztik fel a kereskedelmi miniszterhez jóváhagyás végett. Most a kereskedelmi miniszter rendeletet bocsájtott ki, mely szerint a közuti költségelőirányzat októberben elkészítendő és november hónap végéig baladéktalanul felterjesztendő lesz. A rendelet Debrecen városhoz is megérkezett.

— **A színházi ruhatár.** Azt a tervet, amely szerint a színházi ruhatár a lépcsőházban helyezendő el, és amely a főmérnök költségvetése szerint 3900 koronába kerülne a tanács nem találta alkalmasnak arra, hogy a ruhatár égető kérdését teljesen megoldja. A tanács a végleges megoldást inkább látja a Tóth István építész régebben, amely az új lépcsők között jobb és baloldalon ad helyet a ruhatárnak, ami 6800 koronában kerülne. A tanács ezt a tervet kiadja a jog- és pénzügyi bizottságnak.

— **Szülők figyelmébe.** Egy most érettségiző szolid fiatal ember, aki a tani-

tásban több évi nagy tapasztalattal és előnyös módszerrel rendelkezik, július 1-től kezdve magán, javító és pótvizsgálatokra előkészítés végett középiskolai tanulókat keres, valamint középiskolába készülő gyermekek bármely irányu tanítását és előkészítését is elvállalja. Ugyazintén irodai munkálatokra is ajánkozik. Ez irányu megkeresések e lap szerkesztőségébe küldendők, ahol bővebb felvilágosítással is szolgálnak.

— **Harcászati lögyakorlatok.** A 7. huszárezred e hó 28-án és 30-án a sármsoni határban harcászati lögyakorlatokat tart. A tanács erre megadta az engedélyt, habár nem folytathatta el aggályát, hogy az aratás idején a környék veszélyeztetve lehet.

— **Köszönetnyilvánítás.** Szab. kir. Debrecen város tekintetes tisztikara, „Bocskay” szőlőtelep birtokosai s mindazon rokonsáink barátaink s ismerőseink, kik a felejthetetlen jó férj, gyermek és testvér Mihalovics Gyula jobblétre szenderülte alkalmával mély bánatunk s gyászunkban oly őszinte részvétellel osztoztak, fogadják az uton is legmélyebb s igaz köszönetünket. A Mihalovits család.

— **X LETZTER JÓZSEF** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfaluússy ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejárataánál levő kiakatban.

— **X Rossz izü gyógyszert** gyermekek nem vesznek be. Ha az orvos creosot-preparatumot rendel, a gyermekekkel mindig baj van, mert nagyon is kellemetlen izü. Ha ellenben az orvos „Sirolin-Roche”-t rendel, a gyermekek szívesen veszik, mert jó kellemes íze van „Sirolin-Roche” a legjobb bükkfakátrány preparatum, mely nem izgat és méregtelen. A gyógyszerárakban kapható.

— **X Orvosi tekintélyek** előszarattal rendelik csusz és köszvényes betegek részére a híres király balzsamot, mert ez érdemeiben páratlan, már nehányezzeri bedörzsölés teljes gyógyulást idéz elő. Ára 2 korona. Kapható a készítő Grósz Nagy Ferenc gyógyszerésznél, — Debrecen Kossuth-utca „Arany egyszarvu” gyógyszerár. 107—x 51.

— **X Valódi francia** és amerikai gumi különlegességekből 2 korona előleges be-küldése mellett 6 darabból álló minta küldeményt bérmentve küld: (teljes titoktartás.) **Schön Sándor** kezlyü, kötszer és orvosi műszertára Debrecen (Piac utca 12. (Sten-cinger-ház.)

— **X Nincs többé hajhullás.** Kipróbált, legjobb szesz hajhullás ellen az Iziz hajszesz. Két-három heti használat után a leg-erősebb hajhullás tökéletesen megszűnik. — Olosósága miatt mindenki használhatja. Ára csak egy korona. Kapható használati utasítással Debrecenben Szilcz Ferenc gyógyszerárában, Piac-utcán.

— **X Az Arany Bika** kávéházban minden este ol-gányzene.

A megcsalt férj bosszúja.

Megkorbácsolt uriaszony.

— június 25.

A fővárosi társaságát pikáns kis botrány foglalkoztatja ismét. Szereplői egy házaspár és ama bizonyos „harmadik.” A Kishid-utca egy bérházának második emeletén lakik egy gyalogos főhadnagy. Fess, szép bajszu legény, aki után bolondulnak az asszonyok. A főhadnagy ur pedig tud élni avval a szerencsével, amelyet a természet bőkezűsége neki juttatott.

A házbeliek már régebben észrevették, hogy a főhadnagy lakásába egy sűrű lefátyolozott hölgy jár. Ez maga ugyan nem lett volna olyan nagyon feltűnő, mert az ilyen látogatásokhoz a házbeliek már hozzászoktak, hanem különös érdekességet kölcsönzött a látogatásoknak, hogy a sűrű lefátyolozott hölgy már hónapok óta — egy

volt. Ez a jelenség felkeltette a házbeliek érdeklődését és különféle pletykák keltek szárnyra a titkos hölgy kiléte felől.

Tegnap délután aztán kipattant a titok. A fátyolos hölgy, mint rendszeren fél ótkor megjelent a főhadnagy urnál. Felsurrant a lakásba és észre sem vette, hogy valaki ott áll a lépcsőházban. A fátyolos hölgy férje, egy magas állású államhivatalnok volt. Már régebb idő óta gyanakodott a feleségére, tegnap reggel azonban kétségbevonhatatlan bizonyítékokat szerzett arról, hogy a felesége megcsalja.

Kutyakorbácsot vett tehát magához és elrejtőzött a lépcsőházban. Látta, hogy az asszony felment. Azután várt egy órahosszat. Akkor kinyitott az ajtó és az asszony újra megjelent. Ekkor előrohant a megcsalt férj, aki eddig türelmetlenül várakozott a lépcsőházban. Nekirontott a feleségének, a földre teperte, majd kutyakorbáccsal verni kezdte. Közben reprodukálhatlan kifejezésekkel illette a feleségét, aki jajveszékelve rángatózott a földön.

A sikoltozásra előrohantek a házbeliek, de nem merték a dühöngő férjet megközeleltetni, aki egyre verte az asszonyt és bősztűlten ordította:

— Három gyermeke van ennek a személynék és a katonák után jár . . .

A felbőszült ember végre abbahagyta a verést és lesietett a lépcsőn. Kiment az utcára és csakhamar eltűnt a házbeliek szemel elől. Az asszony pedig nagynehezen fel-tápáskodott a földről. A cselédek gonyos kiáltásokkal vették körül. Az asszony ezután vagy egy félóraig bujkált a lépcsőházban, majd ismét bekopogtatott a főhadnagy ajtaján.

A főhadnagy beeresztette az asszonyt a lakásba. A Kishid utcában most egyébről sem beszélnek, mint a Belváros legfrisebb botrányáról.

Egyesületek.

— **Városi muzeum.** A debreceni lakatos ipartársulat, einöke Kovács Dániel ur által örök letétül a városi muzeumban helyezte el az egykor híres és virágzó lakatgyártó, kovács és csiszár-céh összes régi kiváltságlevelleit, céhszabályait és egyéb irásait, valamint a társulati pecsét-nyomót. A ládat és táblát egyelőre még visszatartották. A céh legrégebbi ártikulusai 1489-ből valók, amelyeket a kovácsok, csiszárok és szijgyártók részére Kovács Barnabás és Szijgyártó Benedek céhmestereknek Szabó Bertalan ekkori bíró adott ki estűtt társaival egyetemben, miután a Hunyadi Mátyás király, Szilágyi Erzsébet s még régebbi istenes királyoktól kapott privilegiumaik 1484-ben Czegléd utcában pusztított tűzvész alkalmával megsemmisültek. Az 1489. évi árticulosekat Szapolyai János király Szegedi Kovács Demeter és Kovács Balázs céhmesterek kérésére s a kovácsok, csiszárok és sarkantyú-mivesek részére 1530-ban privilegium alakjában ismét kiadta. Később a szijgyártók külön céhben szervezkedtek; a kovácsok, csiszárok pedig a lakatgyártókkal együtt tartottak céhet. Ennek a céhnek rendtartásai 1619-ben hagyta jóvá a városi tanács s 1620-ban Bethlen Gábor fejedelem is megerősítette azokat. Igen érdekesek a formabeszédek, melyeket egyfelől a céhmester mondott a céhbe beállani akaró új mesterekhez; másfelől ezeknek formáját 1609-ben állapították meg. Állandóan szépen gyarapszik muzeumunk egyesek ajándékai, valamint vásárlások által is. Június 1-től június 16-ig a következő ajándékokat kaptuk: I. Könyveket: Asztalos Istvántól (1804-ben nyomtatott bibliát és zsolnárt, két német tudományos könyvet). Földesi Gersontól (Hunyadi Ferenc 17 predikációt, 1795-ből. Válogatott

bibliabéli históriákat.) Kovács Józseftől (1829-beli debreceni magyar kalendáriumot.) Erdélyi Istvántól (fj. Moulin Péter munkáját, Tatai Ferenc debreceni predikátor fordításában 1761-beli debreceni nyomtatvány). Kéziratokat: Balla Mariskától (1823-beli „Csodálatos szép levél” c. kéziratot.) Sámthy Ferentől (Boldogfalvai kertéség jegyzőkönyvét) II. Régiségeket: Kovács Józseftől (I. régi sarkantyú s más régi sarkantyú nagy csillag alakú taraját). Pávay Gábortól (elyem t-péta darabokat I. Napoleon versaillesi lakosztályából). III. Pénzeket: Devics Lajosnéól Egyekről (I. darab régi török ezüst pénz s 1705-beli magyar tallér), Bunyitay Sándortól Medgyesszay Miklós által (I. Ferdinánd ezüst pénz). Berkovics Jenőnél, Vig Sándornál, Koós Zsigmondnál, Nagy Gusztávnál és váltópénzeket) IV. Néprajzi tárgyakat: Csuka Lajos és neje Erdélyi Juliánától régi szerkesztői faekét és egy öreg mézes kancsót). Ferenczi Józseftől (XVII. századból való fényes bádóg lámpást.) Földesy Gersontól: (gen. szép kiállításu feketére égetett agyag gyertyamártót) Géressy Kálmán taakerületi főigazgatótól (zsebvelő meszturi faragott fatükröt) Nagyházi Jánostól (vörösré égetett agyag gyertyatartót.) Szekeres Jánosnál (papírból kímetszett, selyemmel kirakott virágos népnapi köszönőt 1802-ből, edényeket és vaszerszámokat) Vig Sándornál (házépítéskor talált régi veres égetésű vázát és egy pipát) Vásárlások által leginkább néprajzi tárgyakat szereztünk. A szíves ajándékok uraknak és uraknak ez uton is hálás köszönőt mond a muzeum öre. Együttal azt is tudatja, hogy a muzeum díjtalanul megtekinthető minden szombatn d. u. 3-5 és minden vasárnap d. e. 10-12 órák közt.

SZÍNHÁZ.

* **Szerződötés.** A mint nekünk jelenté, Zilahy Gyula színiigazgató folytatja társulatának kiegészítését. Legujabban Vida Ilona, kiváló hangú első rendű énekesnőt szintén szerződötete.

* **Magyar színészet és a horvátok.** Zimonyból jelentik: Tegnap este kezdte meg Győri és Halmi színiigazgatók magyar társulata az előadásokat. A prólogus végeztével a magyar a magyar, horvát és szerb lo bogót a prólogus előadója, Halmi igazgató megcsókolta. A jelenetet a színház közönsége, akik között sok szerb, horvát volt, lekesen meg ljenezte.

TÁVIHATOK.

Budapest alpolgármestere.

Budapest, június 25. A székesfőváros mai közgyűlésén Vasziljevics János, eddig 73 szótöbbséggel alpolgármesterré választottak meg.

Miniszterek Bécsben.

Budapest, június 25. Bécsből táviratozzák; Wekerle Sándor miniszterelnökkel együtt Kossuth Ferenc kereskedelemügyi, gróf Andrássy Gyula belügyi és gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszterek is ma reggel Bécsbe érkeztek a delegáció tárgyalására. A miniszterek a bankgassei magyar házban száltak meg.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, június 25.

Buzakinál mérsékelt vélnkedv csekély. Sillárd irányzat mellett 14,000 métermázsza került forgatamba, 20 fillérel magasabb árskon. Egyebö gabonanemek változatlanok. Idő: meleg.

Buza októberre	15.96-98.
Buza ápriliara	16.48-50.
Rozs októberre	13.32-34.
Zab októberre	13.60-62.
Tengeri júliusra	13.00-02.
„ augusztusra	13.20-22.
„ 1907 májusra	11.48-50.
Repece augusztusra	29.40-60.

Szerkesztői-posta.

D. R. Tudunkkal olyan intézet nincs a küzelen.

P. G. y. (Herkules fürdő.) Szívesen vesszük felvilágosításait.

Gim. „Eripuit coelo fulmen, s ceptum que tyrannis.” Az az: Kragadta az ég kezéből a villámot, a zsarnokéból a jogart. D'Alambert fogadta e latin közmondással Franklin Benjamin, midőn ez a francia Akadémiába lépett.

Az otthon.

A vonat megállt a vadszőlővel befuttatott kis állomás előtt és Patak Gergő erőteljes nyugalommal nyitotta ki a kupé ajtaját. Még egyszer hátrafordult a gyerkeihez, meg a feleségéhez.

— Tudjátok, csak előkelően.

Azután leszált a kociról. Az állomás előtt a vasuti hivatalnokok közt egy zöldruhás ember állt. Amint Patakot észrevette, előresietett a vagonhoz és lesegítette a gyerkeket meg az asszonyt.

Patak Gergő csak állt ott mellette tehetetlenül. Szeretett volna előkelő nyugodtságot színelni, mint azok a mágnás gyerkek, akik az egész évi apanázsukat veszítik el a kártyasztal mellett, de nem sikerült neki. Olyan gyámoltalan volt a zöld ruhás szolga mellett, hogy maga is elszégyelte magát.

A zöldruhás ember pedig hanyag előkelőséggel emelte le a gyerkeket meg a pakkokat. Jóllehet Patak odahaza ugy rendelkezett, hogy csak minél kevesebb kézipodgyász legyen, a zöldruhás szolga a negyedik vagy ötödik után nem tudott egy gunyos meselygást elfojtani.

Azután kocsiira ültek. A kocsi, akin sallangos kalap és zsinóros ruha volt, leemelte a kalapját Gergőék előtt és azután megidultak a kőkénybokrokkal szegélyezett uton a kastély felé.

Utközben Gergő igyekezett összeszedni a gondolatait. Még egyszer és utoljára konstatalni akarta a tényeket. . . rideg objektivitással át akart látni a történeteken és a történéndőkön.

Hát hazajött az anyjához, akit már hat esztendője nem látott, sőt nem is beszélt vele.

Ezelőtt hat esztendővel Patak beleszeretett a szállásadója leányába, aki egyébiránt nagyon kedves és nagyon művelt urileány volt. Az egész differencia csak annyiban állott, hogy izé, a leány szegény volt és . . . be volt bizonyítva, hogy a nagypja még kapus volt a Saskeőy grófnál.

Özvegy idősebb Patak Gergőné pedig nagyon rátorító volt a familiójára. A sófalusi Patakiak már Mátyás király idejében tekintélyes állami hivatalokat viseltek és azután is mindig az udvar körül lebzseltek.

Igaz ugyan, hogy már ama bizonyos kemény elhatározásu második József idejében kiesőppantak az udvari méltóságokból s a familia azóta folyton lejjebb és lejjebb sülyedt. Vagyonuk sohasem volt valami nagy és ami volt, az is elmeat lassacskán. A Gergő apjának már csak a régi kastélya meg egy kis földje volt.

Az özvegy, mikor megtudta, hogy Gergő ilyen „paraszttvért” hoz a házhoz, kitagadta a fiát.

— Ne kerüljön a szemem elé az a csirkefogó — mondta a nagyasszony dühösen a cselédeknek, mert a fiához egy szót sem szólt többé.

A fia meg a felesége azért boldogan éltek valahol a Józsefváros egy negyedik emeleti lakásában. Múltak az évek és ők még mindig szerették egymást. — A gyerkek meg mindig többen lettek. Immáron három volt.

A tavasszal aztán nagy meglepetés érte Gergőt. Levelet irt az anya, amelyben meghívta magához a fiát meg a családját.

Elég volt a neheztelésből, meguntam már. Megparancsoltam neked fiam, hogy bemutassad nekem a feleségedet meg a gyerkeidet. — Hanem azért ne gondold, hogy megbocsátottam . . .

És Gergő utazott. A lelki kétségek egész viharát élte át rövid néhány hét alatt. Aradozó levélben köszönte meg az édesanyja kegyét, hogy ime, megbocsátott. Satöbbi.

Amig ezeket végig gondolta Gergő, a kocsi befordult egy mellékutra és a kastély elé ért. A gyerkek kíváncsian, nevetgélve nézték a barnafedélű, szürke házat. Az asszony szívszorongva gondolt a találkozáásra. De legjobban talán Gergő szenvedett.

Az özvegy a verandán várt. Szigorú fekete ruha volt rajta és az arca is olyan komor volt. A gyerkek szinte megijedtek időse és önkénytelenül az anyjuk mellé húzódtak.

Gergő zavarban volt. Kezet csókolt az anyjának, aki hidegen biccentett a fejével. Gergő azután zavartan, akadozva mutatta be a feleségét.

— Édesanyám, a feleségem . . . a gyermekeim . . .

A nagyasszony csak hidegen bólintott és meg sem nézte a menyét meg az unokáit.

Kinon csend következett be egy pár pillanatra. Gergő beszélni kezdett valami szerencséről, boldogságról, de az anyja csak nagyon rövid válaszokat adott. A végén azt mondta:

— Odaát, a másik oldalon van a szobájuk . . . helyezkedjenek el szépen . . . a vacsoránál majd találkozunk . . .

Azzal megfordult és kiment a szobából.

Gergő pedig idegesen, izgatottan sétált odaonn a szobájában. A felesége sirt, a gyerkei csendesen húzódtak meg az ablakban.

— Hiába, hiába . . . morgogta Gergő. Hát nem lehet kibékülnünk egymással, végképp el kell várnunk. El, el . . .

— És másnap Gergőék ismét otthon voltak a negyedik emeleti lakásukban és bus szívvel porolták ki a friss naftalint a divánból . . .

Erdély Jenő.



Még mindég!

Nagyválaszték husszu és rövid száru sejvem, cerna és glace keztyükben.

Sérv-kötők, Has-kötők,
hátegyenesítők, műlábak, műkezek, műfüzők mérték szerinti készítése és szakszerű javítása el vállaltatik.

Mentőszekrények!
Cséplőgépek és gyárüzemeihez miniszteri rendelet szerinti.

SGHÓN SÁNDOR

keztyü, kötszer- és orvosai műszer-tára.

DEBRECEN.

Piac-u. 12. Stenczinger-ház.



Neustein-Fülöp Cukrozott Hashajtó labdacskai

(NEUSTEIN-féle ERZSÉBET-labdacsok.)

pirulák hasonló készítményeknél minden tekintetben feljebb becsülendők; mentek minden ártalmas anyagtól, az altesti szervek bajainál legjobb eredménnyel használtatván, gyöngéden hashajtók, vér tisztítók; egy gyógyszerem jobb s mellette oly ártalmatlan, mint a pirulák.

Székszerűség

egtöbb betegségek forrása ellen. Cukrozott külsejük végett még gyermekek is szívesen veszik be. 15 darabot tartalmazó doboz 30 fillér, egy tegeres mely 30 dobozt. tehát 120 pirulát tartalmaz, csak 2 kor. 45 fill. A pénz előleges beküldése mellett egy tegeres bérmentve szállítatik.



Óvás! Utánzásoktól különösen óvakodjunk. Kérjük határozottan Neustein-Fülöp hashajtó-labdacsait. Valódi csak, ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel piros-fekete nyomtatásban „Szent Lipót” és „Neustein-Fülöp gyógyszerész” aláírással van ellátva. A kereskedelmi törvényszéki védett csomagjaink aláírásunkkal vannak ellátva.

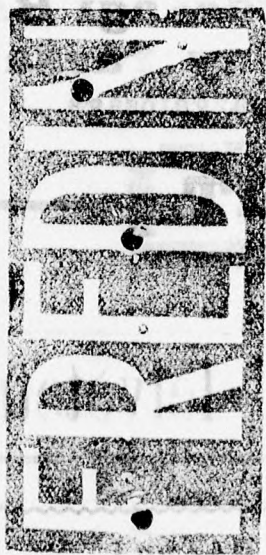
Neustein-Fülöp „Szent Lipót”-hoz címzett gyógyszerértára Bécs, I., Plankeng 6. **Kapható:** Debrecen: Balázs Ödön. Füleki Pál, Mihalovics J., Muraközy L., Dr. Rothschnek, Tóth B. gyógyszerész uraknál.

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Első rangú kénes hévízü gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, uszodák, török-, kő- és márványfürdők; hőlég-, szénasavas és villamosvízfürdők. Ivó- és belégzési kúra. 200 kényelmes lakosztály. Szolid kezelés, jutányos árak. — Prospektust ingyen és bérmentve küld.

Az igazgatóság.

Csak

Selle és Kary



legjobb

tisztító-szerét

vásároljuk minden finom lábelire.

Sárga és Fekete.

Kiváltképen ajánlatos,
Bxcalf, Oskaria, Chevreaux és Lakk-lábbelikre.

Bécs, XIII.

Kertek kiültetése alkalmából figyelembe ajánlom, nagy készletemet szép szövényes és virágzó növényekből olcsó árban.

Paczelt János

Debrecen, Kossuth-utca.

Erdőbénye-Gyógyfürdő.

Zemplénvármegyében. — Tokaj hegyalján.

Szél és pormentes erdős völgykatlanban 227 m. tengeri szín feletti magasságban.

Fürdőidény: **Május 24-től Szeptember 15-ig.**

Vize kitűnő hatása, gazdag vas- és timsó tartalmánál fogva: a női betegségekben, sápkórban, idegbántalmakban, rheumatikus és köszvényes bántalmakban szenvedőkénél.

Kiváló klimatikus gyógyhely a légzőszervi és különösen maralikus bajokban szenvedők részére.

Posta és táviró állomás Erdőbénye. Táviratok telefonon adatként át a fürdőtelepre és telepről. — Posta küldemények naponként egyszer szállítatnak ki a telepre és telepről.

Vendéglős **Bock Imre** Sátoraljai helyből, a kinél kitűnő és jutányos élekezés és kifogástalan kiszolgálat lehetséges.

Külön izraelita vendéglő és jó vendéglős.

Allandóan a telepen lakó fürdőorvos **Dr. Asztalos Kálmán** Erdőbényéről. Vasúti állomás: személyvonatokhoz „Erdőbénye-fürdő” megállóhely; — gyorsvonatokhoz „Liszka—Telesva” állomás, a honnan és a hova hatóságilag megállapított szállítási tarifa mellett, bérkocsis közlekedés van berendezve.

A fürdő házilag van kezelve.

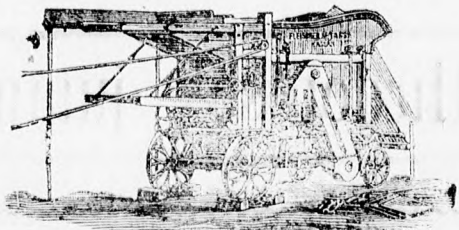
Fürdő leírását kívánatra küld

a fürdőigazgatóság.

FLEISHER és TARSA

gépgyára és vasöntődéje, Kassán, Vám-utca 11. szám.

Ajánlja a gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával célszerűen és gondosan gyártott jóhírnevű gépeit:



Cséplőkészleteit, cséplőgépeit,

■ Baker-élettisztító-rostait, ■

■ Borsajtóit s szőlőzúzóit. ■

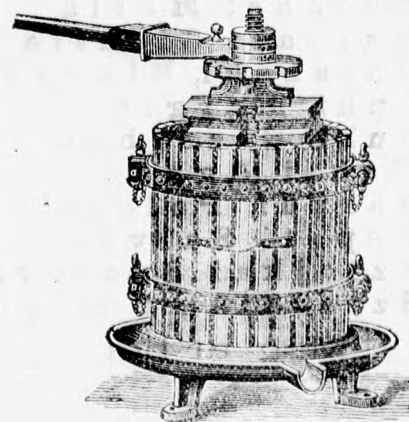
Gyárt továbbá: MALOM,- OLAJGYÁR és SZESZGYÁR berendezéseket, GŐZGEPEKET, GŐZKAZÁNOKAT mindennemű SZIVATTYUKAT stb.

Bizományraktár:

Sesztina Lajos urnál

Debrecenben.

Gazdasági gépeink s egyébgyártmányaink árjegyzékét ingyen és bérmentve küldjük.



Magyar Állam vasutak menetrendje

1906. május hó 1-től.

Debrecenből indul:		óra	perc	
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4	30	
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel.	8	57	
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	2	30	
Budapest — Nagyvárad felé —	este	10	35	
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4	—	
Csak Szatmár (gyorsvonat)	d. u.	6	55	
Csak Szatmár teher v. sz. sz.	este	8	24	
Szatmár—M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	12	11	
Miskolc—Kassa felé — — —	reggel	8	51	
Miskolc—Kassa felé — — —	este	7	22	
Szerencs—S.-A.-Ujhely Kassa f	d. u.	4	25	
	m. á. vasutól	reggel	5	35
	vásártérről —	reggel	5	44
	d. e.	8	09	
	m. á. vasutól	d. e.	8	16
H.-Böszörmény	vásártérről —	d. u.	11	11
B.-Sz.-Mihály	m. á. vasutól	d. u.	11	20
felé	vásártérről —	d. u.	4	34
	m. á. vasutól	d. u.	4	47
	vásártérről —	este	7	—
	m. á. vasutól	este	7	07
	vásártérről —	reggel	4	35
F.-Abony felé	m. á. vasutól	reggel	4	56
F.-Abony felé	vásártérről —	reggel	4	56
O.-Kócs—Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	4	56	
O.-Kócs—Polgár felé vásártérről	d. u.	5	16	
Derecske—N.-Léta felé — —	reggel	9	35	
Derecske—N.-Léta felé — —	d. u.	4	51	
Bpestre érkezik:				
A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1	50	
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6	40	
Az este 10 ó. 31. kor. ind. sz. v.	reggel	5	45	
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9	35	
Budapestről Debrecenbe indul:				
A d. u. 12 ó. 4 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7	25	
A d. u. 8 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9	—	
Az este 6 ó. 29 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2	35	
Az éjjel 12 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7	—	
(P.-Ladánygy. v. átszállással)	este	9	15	
Debrecenbe érkezik:				
Budapest felől (sznmélyvenat)	d. u.	8	29	
Budapest—Nagyvárad f. gyors	este	6	48	
Budapest—Nagyvárad felől —	éjjel	2	24	
Budapest—Nagyvárad felől —	d. u.	8	29	
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	7	46	
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8	46	
Szatmár—M.-Szigetről — — —	d. u.	4	12	
Csak M.-Szigetről — — —	este	10	11	
Szatmár felől — — — — —	este	6	40	
Kassa—Miskolc felől — — —	este	8	19	
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs	d. e.	11	31	
	vásártérről —	reggel	7	38
B.-Sz.-Mihály	d. e.	7	40	
H.-Böszörmény	vásártérről —	este	6	22
felől	mávasúthoz	este	6	28
	vásártérről —	d. u.	3	28
	mávasúthoz	d. u.	8	35
F.-Abony felől vásártérről —	d. u.	7	44	
F.-Abony felől m. á. vasúthoz	d. u.	7	54	
O.-Kócs—Polgár felől vás. tér.	reggel	5	25	
O.-Kócs—Polgár felől máv.-hoz	reggel	5	35	
Derecske—Nagy-Léta felől —	reggel	7	15	
Derecske—Nagy-Léta felől —	d. u.	8	19	

A legjobb arc-
szépitő szer a

SERAIL-ARCZKENOCS,

mely az arcot tisztítja, teherit és bársony puhává teszi.

Minden ártalmas alkatrész nélkül!

Serail-szappan.
Epe-szappan.

Kitűnő toillet szappa-
nok a kenőcs használá-
sá latához

Serail-crème. nappali használatra.

Serail-puder. Kiváló finom arcpor
három szíjben, fehér, rózsaszín és krém
1 doboz ára 1 korona.

Serail-szájviz. A legjobb szájviz.

Kapható: dr. Rothschnek V. Emil, Mihalevics István, Tóth
Béla, Füleky Pál, Muraközi László, Balázs Ödön gyógyszerész
uraknál, valamint Jóna és Jóna urak droguerájában.

Továbbá a készítőnél: **ROZSNYAI MATYÁS** gyógyszerárban

Aradon szabadság-tér, valamint minden más gyógyszerárban

Egy tégely ára
kor. 4 fillér.

Egy kis tégely
ára 70 fillér.

Csikes Ernő férfi szabó

DEBRECEN, Főter 58. sz. Bank-palota.

Uri, polgári, katonai, papi és mindenféle
egyenruhák a legújabb divat
szerint készítettnek. — Dus raktár
bel és külföldi szövetekből.

● Vidéki megrendeléseket gyorsan eszközöl ●

SAFE DEPOSIT.

Van szerencsénk a t. közönséget értesíteni, hogy a Piac-utca 59. számú
Steinfeld-féle házban ujonnan berendezett helyiségeinkben

SAFE DEPOSIT

osztályt állítottunk fel és ajánljuk értéktárgyak megőrzésére ezen teljes
biztonságot nyújtó rekeszeket. — Bővebb felvilágosításokat kivá-
natra készséggel nyújtunk s a bérleti feltételeket az érdeklődőkkel szívesen
közöljük.

**Közgazdasági Bank
Részvény Társaság**
Igazgatósága.

SAFE DEPOSIT.

Hirdetések jutányos áron felvételnek.

Málnási Mária
Málnási Siculia
Borszéki, Bikszádi
Luh Margit
Luh Erzsébet
Mohai Agnes
Parádi, Polenai
Répáti Salvator
Sztójkai Szolyvai
Szlavini, Suliguli
Magyar borvizek.

Mindennemű gyógy- és borvizeket
folyton friss töltésben, jutányos árban
ajánl
Csanak József
fűszer, esemege bor- és ásványvíz kereskedőse.
Telefon 70. szám.
Helybeli megrendelések
házhöz szállítanak

Bártfai, Bilini,
Budai, Czigolkai,
Csizi, Gmsi, Halli,
Ivándai, Karlsbadi,
Krondorfi,
Morytnczai, Lipiki
Karianbadi, Parádi
arzen,
Preblau, Rohitschi stb.
Selters
Gyógyvizek.